No. 37. 1823.

BREDASCHE COURANT.

ZATURDAG den 13 SEPTEMBER.

PERSONELE BELASTING.

NOTIFICATIE

BURGEMEESTEREN der Stad Breda, ontvangen hebbende eene Circulaire van Zijne Excellentie den Heere Gouverneur der Provincie *Noord-Braband*, van den 30 Augustus 1823 No. 3, hoofdzakelijk inhoudende: dat de berigten welke bij het algemeen bestuur zijn ingekomen, omtrent de uitvoering der Wet op de Personele Belasting van den 28 Junij 1822, ten duidelijkste doen ontwaren, dat in verre de meeste Gemeenten van de Provincie *Noord-Braband*, men in de regeling van die belasting, niet zoodanig pligtmatig naar de voorschriften van de Wet is te werk gegaan als de heer Gouverneur zich gevleid had, dat door de inwoners dezer Provincie zoude geschied zijn. Dat de afwijkingen welke bijzonder de aandacht hebben getroffen, zijn:

1°. De Schattingen der Woningen en Gebouwen;
2°. De aangifte wegens de Dienstboden;
3°. De aangifte wegens de Paarden.

Dat wat de Schattingen aangaat, het blijkt, dat zeer vele Schatters, wel verre van zich te gedragen naar de verpligtingen, hun bij de Wet en hunnen plegtig gedanen Eed opgelegd, de Schattingen der Woningen en Gebouwen, in den eersten grondslag, zoodanig hebben verrigt, of nog verrigten, dat daar bij de bepalingen der Wet, en speciaal die van art. 11 en 82 derzelve, geheel zijn uit het oog verloren.

Dat wat betreft de aangifte wegens de Dienstboden, het schijnt dat daaromtrent ook niet overal is gehandeld geworden met alle die naauwgezetheid, als welke met de rigtige applicatie der Wet zoude overeenkomen, en dat het niet twijfelachtig is, of er zijn hier en daar Dienstboden verzwegen of verkeerd opgegeven. Dat de verkeerd gedane opgaven welligt daarop rusten, dat men uit het oog heeft verloren, dat, als werkboden, alleen mogen worden aangegeven die personen, welke *hoofdzakelijk* en *doorgaande* tot den arbeid in de Fabrijken, Trafijken, Neringen of op den Akker worden gebruikt, en slechts nu en dan en *tusschen tijden* of *in ledige uren* tot huizelijken dienst gebezigd worden. — Dat de *voorname* en *bijna eenige* bestemming tot Akkerbouw of Bedrijf, de *vrijdom* der belasting daarstelt.

Dat wat eindelijk aangaat de aangifte wegens de Paarden, vele eigenaren van zoodanige dieren uit het oog verloren hebben, dat alleen het principaal gebruik derzelve de aangifte moet regelen. — Paarden die *dagelijks* en *voornamelijk* tot den Landbouw of de Nering dienen, daartoe hoofdzakelijk worden aangehouden, *en ook worden vereischt*, en tevens voor rijtuigen van gemak of weelde worden gespannen, vallen in de termen van § 3 art. 42 der Wet; doch geenszins zoodanige Paarden, welke gewoonlijk voor Rijtuigen op veren of riemen, voor Rijtuigen van plaizier, worden gespannen, en slechts nu en dan, op den Akker, of tot het halen en vervoeren van Hooi, Stroo, Mest, Hout, Turf en dergelijke benoodigdheden worden gebruikt, of als *bijkomend gebruik*, tevens ook *tot eenig* Land-, Akker-, Fabrijk- of Nering-werk worden gebezigd: Want, dat indien zoodanig nu en dan plaatshebbend gebruik voldoende was om de belasting te ontgaan, dan welligt alle Paarden van *weelde* en *gemak*, Paarden van gemengd gebruik zouden kunnen heeten, en de naauwgezette eerlijke man dan alleen den last zou dragen, daar elk ander denzelven zoude ontgaan.

Dat dit een en ander slechts moet worden aangemerkt als voorbeelden van plaats hebbende ontduikingen der verschuldigde belastingen; terwijl eene aandachtige lezing der Wet, van zelfs meerdere verpligtingen, omtrent deze en andere grondslagen, zal aanwijzen.

Dat het bestaande kwaad bekend zijnde, het noodig en pligtmatig is geworden daarin te voorzien, en dat den heer Gouverneur, op uitdrukkelijken last des Konings, tot onderscheide maatregelen deswege, met den Directeur der belastingen in deze Provincie, is aangeschreven geworden.

Dat deze maatregelen strekken, onder meer anderen bij de voors. Circulaire opgegeven, hetzij tot onderzoek der misbruiken, welke zoo bij enkele Taxatie als over geheele Gemeenten hebben plaats gehad; hetzij tot het aanwenden van geschikte middelen om de bestaande misbruiken tegen te gaan; het zij zelfs tot het opgeven van bijzondere personen, die zich eene schandelijke lage taxatie hunner gebouwen mogten hebben laten welgevallen.

Dat, in afwachting van het resultaat van het ten deze plaats hebbend onderzoek, de heer Gouverneur heeft gemeend, als nog aan hen, die ter goeder trouwe hebben gedwaald, gelegenheid tot herstel te moeten geven.

En het is naar aanleiding van het gene voormeld en ten gevolge van den verderen inhoud van de voors. Circulaire aanschrijving, dat Burgemeesteren de ingezetenen dezer Stad, wier aanslagen in de Personele Belasting, uit hoofde, het zij van eigene aangifte, het zij van Schattingen, of voor welken grondslag der belasting zulks ook zoude mogen zijn, niet voldoende noch in den waren geest der Wet zijn ingerigt, bij deze, op het nadrukkelijkste aanmanen, om, uit eigene beweging, de gedane Aangiften of de gedane Schattingen, te verbeteren, uiterlijk voor den 24 dezer maand September.

BREDA den 10 September 1823,

J. C. VAN NAERSSEN, vt.

Ter ordonnancie van Burgemeesteren,

De Secretaris der Stad,

OUKOOP.

NEDERLANDEN.

BREDA den 11 September. Gisteren, des avonds om streeks half negen ure, ontstond er brand in het huis van den heer Notaris *Beens*, in de Nieuwstraat alhier. Oogenblikkelijk waren de Brandspuiten in gereedheid en in werking en de Schutterij in de wapenen; waardoor dan ook de brand, welke zich als vrij hevig liet aanzien, spoedig werd gebluscht, zonder dat er eenige wanorde heeft plaats gehad. Eenstemmig en met regt, worden de voorbeeldige ijver der Schutterij, der brandspuit-gasten en de goede orde door heeren Brandmeesters gehandhaafd, geprezen.

BRUSSEL den 9 September. Men verneemt, dat door Z. M. den Koning een besluit is genomen, betreffende eene organisatie van de bureaux der departementen van algemeen bestuur, met bepaling der rangen en klassen der beambten en de vaste tractementen aan dezelve verbonden. Men verzekert, dat deze organisatie, vereenvoudiging en *bezuiniging* ten grondslag en ten doel hebbende, met Januarij aanstaande moet worden ingevoerd.

HAARLEM den 10 September. Op gisteren heeft eene commissie, bestaande uit de heeren *G. Toorhelm Schneevoogt J. van der Wissel* en *W. van Walré*, aan de Stads regering aangeboden de fraaije schilderij van den verdienstelijken jongen schilder *J. A. Krüseman Jz.* voorstellende *Laurens Jansz.*, de eerste proeve nemende zijner uitvinding, tot welker aankoop een zeer groot aantal inwoners dezer stad, zich, door middel eener inteekening, had verbonden. Het bestuur heeft dit geschenk met genoegen aangenomen en besloten, dat het schilderstuk in de raadzaal zal worden opgehangen.

ITALIE.

ROME den 27 Augustus. De lijkdiensten voor Z. H. den overledenen paus, die 9 dagen duren, zijn den 24 dezer begonnen. Dertig kardinalen zijn daarbij werkzaam. — De kardinalen belast met het daarstellen van het conclave, hebben hun rapport over den staat des werks uitgebragt.

Den 25 de bepaalde dag zijnde voor de begravenis van het stoffelijke overblijfsel van Z. H. den paus, verzamelden de door Z. H. benoemde kardinalen zich in de sacristie van 't vaticaan. Middelerwijl begaven het kapittel en de geestelijkheid van de hoofdkerk zich op weg, om zich naar de kapel te begeven, waar het lijk zich bevond. De kapelanen bragten hetzelve in de kapel van 't koor. De kardinalen daarvan verwittigd zijnde, begaven zich mede derwaarts. De aartsbisschop van Athene, in zijn pontificaal gewaad, zegende de cijpressen kist en bewijrookte dezelve, na ze met wijwater besprengd te hebben. Priesters legden het lijk in dezelve, voorzien van een wit priesterkleed. De kardinaal kamerling bedekte het gezigt des doorluchtigen overledenen met een witten sluijer. De hofmeester spreidde mede eenen witten sluijer over het geheele ligchaam. Aan de voeten legde hij eene fluwelen beurs, bevattende drie andere beurzen, de 1ste met de gouden medailles, de 2de met de zilveren en de 3de met de metalen. Die medailles hebben aan de eene zijde de beeldtenis van den doorluchtigen overledenen, en schetsen op de andere zijde de voornaamste daden van zijne regering. Twee ceremonimeesters spreidden over het geheel een rood zijden laken, waarna de kist toegemaakt werd. Dezelve werd vervolgens in een looden kist, en eindelijk in een derde houten kist geplaatst, en daarop naar de Nis gebragt, waar s'avonds te voren het lijk van den vorigen paus was weggehaald, en waar het tegenwoordige pauselijke ligchaam zal blijven tot de oprigting van eene grafnaald, of tot na den dood van den opvolger.

FRANKRIJK.

PARIJS den 6 September. Daar aller aandacht op Cadix is gevestigd, en de ministeriele bladen hadden verzekerd, eerst dat den 24 of 25, en vervolgens, dat de 28 de groote slag zou geslagen worden, die tot een bombardement van Cadix zou leiden, is men niet weinig te leur gesteld, dagelijks den *Moniteur*, die heden, middels de telegraaf, reeds berigten uit die streken tot den 1 dezer kon mededeelen, te ontvangen, zonder iets voldoenendst daaruit te vernemen. Zulks opent een ruim veld voor den omloop van allerlei geruchten, die, het eene min, het andere meer waarschijnlijk, gezamenlijk ongunstig

(*Het vervolg op één kant van deze blads.*)

voor de onderneming der franschen luiden en ten gevolge hebben, dat 's lands fondsen doorgaande aanmerkelijk in prijs dalen. Wat die geruchten nieuw voedsel geeft, is, dat een ultra-blad gemeld heeft, dat er den 25 op het eiland Leon gevochten is, en, in weerwil van tegenspraak van de ministeriele zijde, stijf bij zijn stuk blijft en verzekert, dat zijne berigten uit eene zuivere bron komen en ontwijfelbaar zeker zijn; terwijl de voorname ministeriele bladen, van hunne zijde, merkbaar verflaauwd zijn in hunne voorzeggingen omtrent de onderneming tegen het eiland Leon. Zij geven te kennen, dat den 28, evenmin als den 25, de voorspelde aanval heeft plaats gehad; maar vergenoegen zich daarmede, en melden niet wat men dan nu te wachten heeft. Ook zijn zij verre van eenstemmig in hunne berigten te wezen. Zoo meldde gisteren een ministerieel avond-blad, dat *Ballesteros* met de franschen optrok om *Riego* te Mallaga klein te maken, het dagblad, dat onder den invloed der ministers geschreven wordt, het gerucht willende vernietigen, dat *Ballesteros* ontevreden over den loop der zaken, weder tegen de franschen streed, zegt heden integendeel, dat *Ballesteros* de wapens niet opgevat heeft.

In den morgen van den 28 Augustus, is op de reede van Cadix, van Gibralter, aangekomen een engelsch oorlogschip, dat, na 't lossen van zes salutschoten, zich onder de fransche vloot gerangschikt heeft; terwijl de kapitein en een engelsche commissaris aan land zijn gekomen, om hunne pligtplegingen bij den prins opperveldheer te maken. Men geeft de reden der komst van dit schip en dien commissaris niet op.

De aftreding van den bevelhebber der fransche zeemagt voor Cadix, den heer *Hamelin*, baart veel opziens. De ministeriele bladen verzekeren, dat zulks alleen aan den slechten staat zijner gezondheid, door verklaringen van geneeskundigen beschreven, is toe te schrijven; doch men houdt dit slechts voor eene schijnreden, in de staatkundige wereld zeer gebruikelijk, en gelooft sterk, dat voor deze aftreding, in een oogenblik, dat zulke groote ondernemingen zoude geschieden, andere reden moeten zijn.

Uit Gallicie heeft men sedert eenigen tijd geene offici-

(*Het vervolg op de andere blads.*)

ele berigten, Te Orense bevindt zich nog eene constitutionele krijgsmagt. Men weet niet wat de franschen met *Morillo* daartegen ondernomen hebben, en welke punten door hen, na Corunna en Vigo bezet zijn. In de gebergten van Gallicie houden zich tevens nog guerillas op, waarvan die onder zekeren *Castro*, gewezen secretaris van den burger-overste van Lugo, de voornaamste is; terwijl, van eenen anderen kant, de kusten dezer provincie door onderscheidene kapers onveilig worden gemaakt. De generaal *Campillo*, de overste *Jauregui* [el Pastor] en een vijftigtal andere officieren des garnizoens van Corunna hebben niet willen blijven dienen, en worden nu als krijgsgevangenen naar Frankrijk vervoerd.

Op den weg van Toloza naar Vittoria, zoowel als in den omtrek van Madrid, hebben zich onderscheidene guerillas vertoond.

Uit Catalonie verneemt men nader, dat de fransche troepen niet in den omtrek van Tarragona gebleven zijn; maar na deze vesting genaderd te zijn, den terugtogt hebben aangenomen, op welken zij door de spaansche troepen, volgens de ministeriele bladen echter zonder veel schade, zijn vervolgd. Er was een ontwerp om Tarragona bij verraad overteleveren. Hetzelve is mislukt.

Men bespeurt nog geene verandering in 't stelsel van het regentschap van Madrid; dezer dagen heeft hetzelve weder, op het zoogenaamde geheiligde batailjon van Saragossa, dat den 5 Januarij *Bessieres* met zijne bende heeft helpen afslaan, dezelfde straffen toegepast, die voor de vrijwillige militie zijn vastgesteld.

Van den 7 September. Heden heeft men eindelijk het volgende telegrafische berigt bekend gemaakt.

In het hoofdkwartier van St. Maria, den 31 Augustus.

De majoor-generaal aan den minister van oorlog.

Ten 2¾ ure is het Trocadero met den grootsten moed, onder 't oog van Z. K. H. den hertog *van Angoulême* veroverd.

Van den vijand zijn ongeveer 150 man gesneuveld en 250 gekwetst. Men heeft 900 krijgsgevangenen gemaakt en meer dan 50 stukken geschut in batterij veroverd.

De majoor generaal heeft voorts, bij een rapport van den 28 Augustus, berigt, dat het fort Penos de Sampedro, ingevolge de met *Ballesteros* getroffene overeenkomst, zich overgegeven heeft; doch dat de orders van dien generaal tot dus verre te Carthagena en Alicanti niet hetzelfde gevolg hebben gehad. De generaal *Molitor*, die steeds te Grenada was, had troepen afgezonden, ten einde de kust te zuiveren en op Malaga aanterukken, waar de overblijfselen van het korps van *Zaijas* zich bevonden, die, naar men zeide, door *Riego* vervangen was. Deze zocht de gemoederen optewinden; maar zonder gevolg. Geen der officieren van den staf van *Zaijas* had den onder zijne orders willen dienen, maar den generaal *Molitor* aangezocht, hunne onderwerping aan te nemen Het voornaamste gedeelte van 't regement Burgos en de kadetten van de militaire school hadden zich mede onderworpen. *Torrijos* was met 500 man naar Totana getrokken, doch door de gewapende ingezetenen bij de aannadering onzer troepen verdreven.

PARIJS den 7 September. Heden heeft het ministerie eene telegrafische depeches bekend gemaakt, het belangrijk berigt inhoudende, dat de aanval op de werken der constitutionelen, in de nabijheid van Cadix, is begonnen en aanvankelijk met een goeden uitslag is bekroond. — Het berigt is den 31 uit het hoofdkwartier van Santa Maria gedagteekend en door den majoor - generaal aan den minister van oorlog geadresseerd. — Het luidt als volgt: „ Kwart voor drie ure is het Trocadero, onder de oogen van den hertog *van Angoulême*, met de meeste geestdrift vermeesterd. De vijand heeft 150 doden en 250 gekwetsten. Men heeft hem 900 gevangene afgenomen, en meer dan 50 stukken geschut, welke op de batterijen lagen, veroverd." — Van het verlies aan de fransche zijde wordt geen gewag gemaakt. De ministerielen hebben het bezit van het Trocadero steeds doen voorkomen als van het uiterst gewigt voor de verdere operatien tegen Cadix. De liberalen meenen, dat met deze verovering de armee niet verder is gevorderd dan die van den maarschalk *Victor* in 1810-1812, als wanneer dezelve insgelijks meester was van de genoemde positie, zonder Cadix te kunnen dwingen. — Het schijnt, dat de fransche troepen zich nu in de positie van het Trocadero zullen versterken, om van daar het vuur van het fort St Louis, gesticht aan de overzijde van het eigenlijk kanaal van het Trocadero, te doen zwijgen, en om alzoo de fransche vaartuigen, welke in de binnenbaai zouden willen doordringen, gelegenheid te geven, om het vuur van het Puntal zoo veel mogelijk te ontwijken.

De maarschalk *Moncey* heeft den 30 uit Torredembara een vrij uitgebreid verslag gegeven omtrent de verkenning van de positien van Tarragona op den 28 Augustus. Deze verkenning is ondernomen door 17 à 18 batailllons fransche troepen, eenige eskadrons cavallerie en de divisie koningsgezinden van *Eroles*. De franschen zijn tot onder de wallen van Tarragona doorgedrongen, en hebben aldus het oogmerk der gemaakte beweging bereikt; zij zijn des avonds naar hare vorige positien terug gekeerd. De maarschalk bepaalt zijn verlies op dezen dag op 17 doden en 86 gekwetsten en dat der Spanjaarden op de dagen van den 27 en 28 op 100 doden en 300 gekwetsten.

Omtrent de verdere catalonische vestingen verneemt men niets bijzonders. De forten van Urgel schijnen alle denkbeeld van onderhandelingen te laten varen. Zij hebben in de laatste dagen de stad met eene verdubbelde woede gebombardeerd en dezelve, als 't ware, geheel om verre geschoten.

GROOT-BRITTANNIE.

LONDEN den 6 September. In het dagblad, de *Morning Chronicle*, leest men het volgende:

Wij meenen onze lezers te moeten voorbereiden tegen de overdrevene tijdingen, welke waarschijnelijk op de inneming van de batterij, van het *Trocadero* en *Matagorda* zullen verspreid worden. Het *Trocadero* en *Matagorda*, werden in den laatsten oorlog ingenomen door de franschen, niettegenstaande eene geduchte engelsche magt zich binnen Cadix bevond, om den Spanjaarden bijstand te bieden. — In de daad, is ook deze positie zoo weinig geschikt, om op den duur verdedigd te kunnen worden, dat men, in den beginne, zelfs had voorgenomen, dezelve in het geheel niet te verdedigen, maar daartoe is overgegaan om den vijand te noodzaken tot de operatiën van een beleg naar de regelen der kunst, om er zich van te kunnen meester maken. Doch, na de bemagtiging zullen zij niet veel verder gevorderd zijn, dan toen zij dien grooten mortier gegoten hebben, welke zich nu in Engeland bevindt. Overigens behoeven zij niet te vreezen, tijd te kort te zullen komen, om ook nu groote mortieren te gieten, voor dat zij binnen Cadix zullen komen

129ste KONINKLIJKE NEDERL. LOTERIJ.

TWEEDE KLASSE.

9de Lijst. No. 7748, een prijs van *f* 1000.
10de Lijst. No. 1639, een prijs van *f* 1000.
11de Lijst. No. 15326, een prijs van *f* 25,000.
12de Lijst. No. 21860, een prijs van *f* 1000, No. 36447, een prijs van *f* 12,500, No. 19710, een prijs van *f* 1000.
13de Lijst. No. 15296, een prijs van *f* 2500, No. 15914, eene premie van *f* 5000.

MARKT-PRIJZEN der Stad Breda, van den 12 September 1823.

		Gl.	Cs.
Het Mudde Tarwe		*f* 7:	30
——— Rogge	meest Oude / Nieuwe	4:	89
——— Gersr [winter]		00:	00
——— Boekweit	Oude / Nieuwe	3:	10
——— Haver		00:	00
Fijn Tarwe Meel of Bloem Ned. pond.		00:	28
Grof ——— idem		00:	14
Boter idem		00:	53
Zand Aardappelen [Vat of Mudde		1:	50
't ¾ Ned pond Fijn Tarwe Brood		00:	14
De 1 ——— Grof idem.		00:	14
De 1 ——— Boekweit		00:	13
De 3 ——— Rogge Brood		00:	25
Het Ned Pond Rundvleesch		00:	40
——— Kalfsvleesch		00:	45
——— Schapenvleesch		00:	50
——— Versch Varkenvleesch		00:	42½
——— Gerookt idem		00:	75
Het 500 pond Hooi		00:	00
——— Stroo [Rogge]		00:	00
Het 1000 Eiken Telhout		2:	70
——— Doof Hout		1:	85
De Kar Spaanders		3:	05
——— Struiken		3:	35
De 100 Mutsaard		2:	97

[30 in 't last.]

[*Het vervolg op de kant van deze bladzijde.*]

Te BREDA, bij W. VAN BERGEN en COMP. Boekdrukkers en Boekverkoopers.